

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ НАУК

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ВИДАТНІ ОСОБИСТОСТІ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ»

1 семестр 2019/2020 навчальний рік

Викладач:	<i>Стешенко Наталія Леонідівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри «Філософії та СПН» philosof@dgma.donetsk.ua</i>
Кредити та кількість годин:	<i>3,0 ЄКТС; години: денна форма навчання: лекції – 15 годин, семінарські заняття – 15 годин;</i>
Статус дисципліни:	<i>обов'язкова</i>
Мова навчання:	<i>українська</i>
Форма навчання:	<i>очна (денна)</i>

ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

ПОГОДЖЕНО

Декан ФЕМ
проф. Мироненко Є. В.

_____ 2019 р.
« ____ » _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри «Філософії та СПН»
В. о. завідувача кафедри _____

Протокол № « ____ » від _____ 2019 р.

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради факультету
економіки та менеджменту

Протокол № __ від _____ 2019 р.

Голова Вченої ради факультету:

_____ Є. В. Мироненко
д-р техн. наук, професор

I. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Видатні особистості в історії України» посідає одне з провідних місць у системі політологічної освіти. Підготовка висококваліфікованого фахівця у сфері політології передбачає глибоке знання ідейно-політичного потенціалу минулого, кращих представників політичної думки; формування нестандартного погляду на історичне минуле, зокрема, на роль особистості в історії; виховання повноправного громадянина України, який здатен вільно орієнтуватися в суспільному житті, усвідомлювати свою роль та відповідальність перед суспільством і державою.

Програма вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Видатні особистості в історії України» укладена відповідно до Стандарту вищої освіти, освітньо-професійної програми «Політологія» підготовки бакалаврів спеціальності 052 «Політологія», належить до циклу гуманітарних, соціально-політичних дисциплін.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Видатні особистості в історії України» є дослідження соціально-політичного контексту утворення авторських концептів, оригінальних текстів та текстів інтерпретаційних, ідеологічної складової та практичної направленості громадсько-політичної діяльності видатних осіб України; формування загальних основ та системи суспільно-політичних знань, сучасного політичного мислення, почуття патріотизму, національної гідності у майбутніх спеціалістів через вивчення діяльності визначних особистостей історичного процесу.

Завдання дисципліни:

- виявлення ідеологічної складової та практичної направленості громадсько-політичної діяльності представників української еліти різних історичних періодів;
- вироблення навичок добирати та орієнтуватися в історичній інформації, застосовувати набуті знання для оцінки сучасних діячів;
- визначення політичних, правових, економічних, культурно-духовних вимірів буття людини, виявлення їх взаємопроникнення та взаємозалежності, а також впливу на політичну та громадянську ідентичність сучасного українця.

III. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студенти набувають наступні **компетентності**:

загальні:

- здатність навчатися, здійснювати пошук та аналізувати інформацію з різних джерел;
- уміння застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення;
- вирішувати професійні завдання спираючись на гуманістичні, загальнолюдські цінності, особисті знання, ідеї, переконання, громадянську позицію;

фахові:

- здатність розуміти основні концепції суспільно-політичної думки України, етапи становлення української державності, політичні концепції, політичну культуру;
- аналізувати етапи становлення і розвитку української суспільно-політичної думки, основні політичні концепції та їх особливості, пошуки самоідентифікації українського народу в умовах бездержавного існування, стан політичної науки на сучасному етапі;
- вироблення навичок добирати інформацію; аналізувати й оцінювати роль і місце видатних особистостей в політичному та культурному розвитку України.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)			
		Усього	в т.ч.		
	Лек		Сем	Лаб	СРС
Змістовий модуль 1 Видатні особистості в історії України IX–XVIII ст.					
1	Історичні постаті в Україні княжої доби та їх	13	2	2	9

	роль у світовій історії					
2	Видатні постаті України XVI – першої половини XVII ст.	13	2	2		9
3	Знамениті особистості доби Руїни і Гетьманщини (XVII–XVIII ст.)	13	2	2		9
Змістовий модуль 2 Відомі діячі в історії України XIX – початку XXI ст.						
4	Світові науковці XIX–XX ст.	13	2	2		9
5	Визначні діячі мистецтва та культури XIX–XX ст. Видатні спортсмени	13	2	3		8
6	Герої Другої світової війни	12	2	2		8
7	Відомі політичні діячі XX–XXI ст.	13	3	2		8
Усього годин		90	15	15		60

V Тематика семінарських занять

№ з/п	Тема заняття
1	Історичні постаті в Україні княжої доби та їх роль у світовій історії
2	Видатні постаті України XVI – першої половини XVII ст.
3	Знамениті особистості доби Руїни і Гетьманщини (XVII–XVIII ст.). Модульний контроль № 1
4	Світові науковці XIX–XX ст.
5	Визначні діячі мистецтва та культури XIX–XX ст. Видатні спортсмени
6	Герої Другої світової війни
7	Відомі політичні діячі XX–XXI ст. Модульний контроль № 2

VI. Порядок оцінювання результатів навчання

Перелік обов'язкових контрольних точок для оцінювання знань студентів денної форми навчання

№	Назва контрольного заходу	Max балів	Характеристика критеріїв досягнення результатів навчання для отримання максимальної кількості балів
1	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	25	Студент здатний продемонструвати критичне осмислення лекційного та позалекційного матеріалу, виступати з доповідями з визначених питань, брати кваліфіковану участь у дискусії з наведенням аргументації
2	Написання реферату	35	Студент здатний продемонструвати достатній рівень опанування положень з обраної тематики, демонструвати знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки
3	Контрольна робота №1	20	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого змістовного модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
4	Контрольна робота №2	20	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем другого змістовного модулю, що відповідають програмним результатам навчання з дисципліни
Поточний контроль		100	–
Підсумковий контроль		100	Студент продемонстрував достатній рівень знань з тем першого та другого змістовних модулів курсу, що відповідає програмним результатам навчання з дисципліни
Всього		100	–

VII Критерії оцінювання сформованості програмних результатів навчання під час підсумкового контролю

Синтезований опис компетентностей	Типові недоліки, які зменшують рівень досягнення програмного результату навчання
<p>Когнітивні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу; • студент здатний визначити основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди; • студент здатний відтворювати хронологію, характеристики основних етапів вітчизняної історії; • студент здатний демонструвати знання основних підходів до вивчення історії та понятійного й категоріального апарату з історії 	<p>75-89% - студент припускається несуттєвих помилок у описі змісту знань і розуміння найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу; несуттєво помиляється при визначенні основних тенденцій історичного розвитку в конкретні історичні періоди; припускається несуттєвих помилок при відтворенні хронології, характеристики основних етапів вітчизняної історії; припускається несуттєвих помилок при демонстрації знань і розуміння основних підходів до вивчення історії та понятійного й категоріального апарату;</p> <p>55-74% - студент припускається суттєвих помилок у описі змісту знань і розуміння найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу; суттєво помиляється при визначенні основних тенденцій історичного розвитку в конкретні історичні періоди; припускається суттєвих помилок при відтворенні хронології, характеристики основних етапів вітчизняної історії; припускається суттєвих помилок при демонстрації знань і розуміння основних підходів до вивчення історії та понятійного й категоріального апарату;</p> <p>менше 55% - студент не може обґрунтувати свою позицію стосовно знання і розуміння найважливіших фактів, подій та процесів історичного минулого українського народу; не може самостійно визначити і пояснити основні тенденції історичного розвитку в конкретні історичні періоди; припускається грубих помилок при відтворенні хронології та характеристики основних етапів вітчизняної історії; не розуміє зміст основних підходів до вивчення історії та понятійного й категоріального апарату</p>
<p>Афективні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • студент здатний критично осмислювати матеріал; аргументувати власну позицію оцінити аргументованість вимог та дискутувати у професійному середовищі; • студент здатний співпрацювати із іншими студентами та викладачем; ініціювати і брати участь у дискусії, розділяти цінності колективної та наукової етики 	<p>75-89% - студент припускається певних логічних помилок в аргументації власної позиції в дискусіях на заняттях та під час захисту індивідуальних завдань, відчуває певні складнощі у поясненні нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p> <p>55-74% - студент припускається істотних логічних помилок в аргументації власної позиції, слабо виявляє ініціативу до участі у дискусіях та індивідуальних консультаціях за наявності складності у виконанні індивідуальних завдань; відчуває істотні складності при поясненні фахівцю або нефахівцю окремих аспектів професійної проблематики</p> <p>менше 55% - студент не здатний продемонструвати володіння логікою та аргументацією у виступах, не виявляє ініціативи до участі у дискусії, не здатний пояснити нефахівцю суть відповідних проблем професійної діяльності; виявляє зневагу до етики навчального процесу</p>

VIII Засоби оцінювання

№	Назва і короткий зміст контрольного заходу	Характеристика змісту засобів оцінювання
1.	Контроль поточної роботи на семінарських заняттях	<ul style="list-style-type: none">фронтальне опитування за термінологічним матеріалом та за питаннями до семінарського заняття;оцінювання активності участі у дискусіях
2.	Індивідуальні завдання	<ul style="list-style-type: none">письмовий звіт або реферат про виконання індивідуального завдання;оцінювання самостійності та якості виконання завдання в ході звіту-захисту та співбесіди
3.	Контрольні роботи	<ul style="list-style-type: none">питання до контрольної роботи
Підсумковий контроль		<ul style="list-style-type: none">питання до заліку

IX Рекомендовані джерела інформації Основна література

1. Астапенко Н. В., Барашкова О. К., Дідух Л. Н., Збанацький А. Г. Сто великих українців. К. : Арій, 2007. 480 с.
2. Богданович К., Бондарева Х., Бухтоярова Ю., Гладка К., Давидова Г., Думан В. Небесна сотня / упор. О. Трибушна, І. Соломко. Х. : Фоліо, 2018. 206 с.
3. Верстюк В. Ф., Гарань О. В., Даниленко В. М. Історія України. Нове бачення : у 2-х томах. Т. 2. К. : Україна, 1996. 494 с.
4. Видатні постаті в історії України IX–XIX ст.: короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети: довід. видання / В. І. Гусєв та ін. К.: Вища шк., 2002. 359 с.
5. Грушевський М. Ілюстрована історія України з додатками і доповненнями. Донецьк : БАО, 2009. 736 с.
6. Гуржій О. І., Ісаєвич Я. Д., Котляр М. Ф. Історія України. Нове бачення : у 2-х томах. Т. 1 / під ред. В. А. Смолія. К. : Україна, 1995. 350 с.
7. Гусєв В. І., Дрожжин В. П., Калінцев Ю. О. Видатні постаті в історії України IX–XIX ст. : Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети : довід. видання. К. : Вища шк., 2002. 359 с.
8. Державні, політичні та громадські діячі України : політичні портрети : навч. посіб. Кн. 1 / за ред. М. І. Панова. К : Ін Юре, 2002. 474 с.
9. Історія політичної думки : навч. енцикл. слов.-довід. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; В. М. Денисенко, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін. Львів : Новий Світ-2000, 2014. 765 с.
10. Рибалка І. К. Історія України : підручник, Ч. 1 : Від найдавніших часів до кінця XVIII століття. Харків : Основа, 1995. 448 с.
11. Рибалка І. К. Історія України : підручник, Ч. 2 : Від початку XIX століття до лютого 1917 року. Х. : Основа, 1997. 480 с.
12. Складенко В. М., Марченко Т. М., Очкурова О. Ю., Рудічева І. А. 100 знаменитих людей України / пер. з рос. Харків: Фоліо, 2005. 511 с.
13. Слюсаренко А. Г., Гусєв В. І., Дрожжин В. П. Новітня історія України (1900-2000) : підручник. К : Вища шк., 2000. 663 с.
14. Слюсаренко А. Г., Гусєв В. І., Литвин В. М. Новітня історія України (1900-2000) : підручник. 2-ге вид., переробл. і доп. К. : Вища шк., 2002. 719 с.
15. Терейковська С. Небесна сотня. Життєписи. Кн. 1. К. : Національний музей Революції Гідності, 2018. 432 с.

Допоміжна література

16. Історія України : довідник / упоряд.: С. Крупчан [та ін.]. 5-те вид., перероб. і доп. К.: Казка, 2010. 736 с.

17. Історія України: навчально-методичний посібник для семінарських занять / за ред. В. М. Литвина. К.: Знання, 2006. 607 с.
18. Історія України та її державності: курс лекцій: навч. посіб. для студ. і викладачів вищих навч. закл. / Л. Є. Дещинський [та ін.]; наук. ред. Л. Є. Дещинський. Вид. 5-те, перероб. і допов. Л.: Національний ун-т «Львівська політехніка», 2009. 474 с.
19. Субтельний О. Україна. Історія. 3-те вид., перероб. і доп. К. : Либідь, 1993. 720 с.

Web-ресурси

<http://www.beyond.ua/rozdil/lyudi-v-istoriji/>
<http://www.cossackdom.com>
http://www.geocities.com/ua_ukraine/ukrainerus.html
<http://www.history.org.ua/index.php?urlcrnt=JournALL/select.php&seriaName>
<http://www.history.vn.ua/mark.html>
<http://www.holodomor33.org.ua/library.php>
http://www.sites.kpi.kharkov.ua/history/navch/Ist_post.htm
<http://www.studentbooks.com.ua/content/view/119/49/1/1/>
<http://www.sumy.net.ua/?p=1>
<http://www.uahistory.cjb.net/>
http://www.ukrainica.org.ua/ukr/istoriya_ukraini/kozactvo/2225-2225
<http://www.ukrarmy.kiev.ua/>
<http://www.who-is-who.ua/main/bookmaket/ukrinvest2008/6/5.html>